1GRUDNIA – ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS

1 grudnia obchodzony jest Światowy Dzień AIDS ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Nieodłącznym elementem obchodów jest Czerwona Kokardka – symbol solidarności z osobami zakażonymi HIV, chorymi na AIDS i ich bliskimi.

W 2020 roku hasło Światowego Dnia AIDS, promowane przez UNAIDS, Program Narodów Zjednoczonych ds. Walki z AIDS na świecie, brzmi:

GLOBALNA SOLIDARNOŚĆ, WSPÓLNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

(GLOBAL SOLIDARITY, SHARED RESPONSIBILITY).

FAKTY I MITY O HIV I AIDS

1. CZY TO PRAWDA, ŻE PROBLEM AIDS NALEŻY JUŻ DO PRZESZŁOŚCI?

NIE, to nieprawda. Na świecie każdego dnia zakaża się około 6 tys. osób, a około 4,5 tys. osób umiera z przyczyn związanych z HIV/AIDS. W Polsce każdego roku wykrywanych jest kilkaset zakażeń HIV. To znaczy, że codziennie w Polsce 2-3 osoby dowiadują się o zakażeniu HIV. W większości są to osoby młode.

Dostępne obecnie leki antyretrowirusowe poprawiają jakość życia osób zakażonych HIV. Jednakże leczenie antyretrowirusowe musi być kontynuowane do końca życia osoby zakażonej. Leki powodują też działania uboczne. Niektóre z późnych działań ubocznych powodują zmianę wyglądu zewnętrznego, niektóre z nich mogą być także niebezpieczne dla życia. Nie jest więc prawdą pogląd, iż teraz – skoro są leki – nie trzeba bać się HIV i nie trzeba stosować zabezpieczeń np. w kontaktach seksualnych.

1. CZY NAPRAWDĘ KAŻDY MOŻE ZAKAZIĆ SIĘ HIV LUB MIEĆ AIDS?

TAK. Każdy, bez względu na pochodzenie rasowe, religię lub orientację seksualną, jeśli prowadzi życie seksualne lub ma kontakt z zakażoną HIV krwią może nabyć zakażenie HIV. Ani płeć, ani wiek, ani wykonywany zawód czy spełniane powołanie nie chronią przed zakażeniem. Przed zakażeniem chroni znajomość dróg zakażenia i stosowanie metod zmniejszających ryzyko zakażenia.

1. CZY PRZYCZYNĄ AIDS NAPRAWDĘ JEST HIV?

TAK. HIV powoduje stopniowe niszczenie układu immunologicznego (odpornościowego) osoby zakażonej aż do rozwinięcia się zespołu różnych infekcji i rodzajów nowotworów, który nazywamy AIDS.

Istnieje jednak niewielka grupa uczonych, głównie zajmujących się naukami podstawowymi w medycynie, a nie pacjentami, którzy negują związek przyczynowo skutkowy między HIV a AIDS. Takie poglądy do niedawna były uznawane oficjalnie w Republice Południowej Afryki. Efektem jest to, że liczba zakażeń okołoporodowych dzieci i zgonów spowodowanych AIDS rośnie w tym kraju dramatycznie. Istnieją dane mówiące, iż około 25% młodych ludzi w RPA zakażonych jest HIV; częściej dotyczy to kobiet.

1. CZY MOŻLIWE JEST WYLECZENIE HIV?

NIE. Leki antyretrowirusowe nie są w stanie usunąć wirusa z organizmu osoby zakażonej, jednak

hamują namnażanie się wirusa i zwalniają przebieg zakażenia.

1. CZY ISTNIEJE SZCZEPIONKA CHRONIĄCA PRZED ZAKAŻENIEM HIV?

NIE. Wprawdzie badania nad szczepionką profilaktyczną trwają, jednak dotychczasowe próby zakończyły się niepowodzeniem. Obecnie jedynym sposobem ochrony przed HIV pozostaje wiedza o drogach zakażenia, sposobach zmniejszania ryzyka i stosowanie tej wiedzy w życiu.

1. CZY HIV MOŻE PRZETRWAĆ POZA ORGANIZMEM CZŁOWIEKA?

HIV jest wirusem, który do życia potrzebuje organizmu człowieka. Poza organizmem szybko ginie. Niszczą go wszelkie środki dezynfekcyjne, także woda z mydłem.
Ginie w wyższych temperaturach (powyżej 56°C po kilku minutach, w 100°C – natychmiast).

1. CZY TRANSFUZJA KRWI JEST BEZPIECZNA?

W krajach rozwiniętych, także w Polsce, każda porcja krwi oddanej w stacjach krwiodawstwa badana jest w kierunku zakażenia HIV. Zmniejsza to znacznie ryzyko przeniesienia zakażenia. W Polsce od 1995 r. nie stwierdzono przypadków zakażeń przez transfuzję krwi.

Na początku epidemii HIV wiele osób zostało zakażonych poprzez krew lub preparaty krwiopochodne (np. używane w leczeniu chorych na hemofilię). Transfuzje krwi i czynników krwiopochodnych mogą nieść za sobą ryzyko zakażenia HIV w krajach rozwijających się.

1. CZY BYCIE DAWCĄ KRWI JEST BEZPIECZNE?

W krajach rozwiniętych, w których używa się jednorazowego sprzętu nie można zakazić się w ten sposób. Polska jest krajem bezpiecznym dla krwiodawców. Jednak w krajach rozwijających się może wystąpić takie ryzyko.

1. CZY WIZYTA U DENTYSTY NIESIE RYZYKO ZAKAŻENIA?

Leczenie dentystyczne nie powinno nieść ze sobą żadnego ryzyka pod warunkiem, że wszystkie narzędzia są sterylizowane po każdym użyciu oraz stosowane jest postępowanie chroniące przed przenoszeniem infekcji.

1. CZY OSOBY ZAKAŻONE HIV MOGĄ MIEĆ DZIECI?

TAK. Jeśli kobieta zakażona HIV wie o swojej infekcji, podczas ciąży pozostaje pod opieką nie tylko ginekologa-położnika, ale także specjalisty terapii AIDS, wówczas szanse na urodzenie zdrowego dziecka wynoszą ponad 99%.

W przypadku pary, w której mężczyzna jest zakażony HIV również możliwe jest bezpieczne posiadanie dzieci. Plemniki nie przenoszą wirusa, który znajduje się w innych komórkach płynu nasiennego. Dokładne „wypłukanie” plemników (opracowano metody pozwalające na to) i podanie ich kobiecie chroni ją przed zakażeniem. A jeśli kobieta nie będzie zakażona HIV dziecku nic nie grozi.

W Polsce jest już kilkanaścioro dzieci, które przyszły na świat dzięki tej procedurze. Kilka żon zakażonych HIV mężczyzn jest w ciąży – wszystkie te kobiety nie są zakażone HIV.

dr n. med. Dorota Rogowska-Szadkowska

Materiały pozyskane ze strony internetowej Krajowego Centrum do Spraw HIV/AIDS.